

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

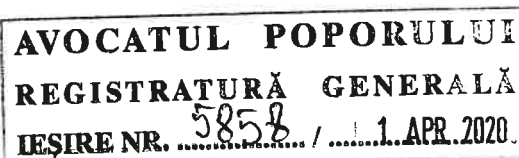
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Nr. 5858 /2020

Domnului Ministru, Nelu Tătaru
Ministerul Sănătății

Stimate domnule Ministru,

Potrivit știrilor apărute pe mai multe site-uri (www.bursa.ro, www.digi24.ro, www.libertatea.ro, www.economica.net) "*doctorii din secția ATI a Spitalului Orăștie au demisionat în bloc. Prefectul spune că motivul pentru care doctorii au luat această decizie a fost frica. Managerul spitalului din Orăștie, Grațiela Achim a anunțat că mai mulți medici din secția ATI și-au înaintat demisiile după apariția Ordonanței Militare 4*".

„M-am trezit cu demisiile pe masă. (...) Ceea ce spun dumnealor, citez: "*îmi simt viața în pericol din lipsa echipamentului de protecție specific COVID-19*". O asistentă a rămas, restul și-au dat demisia", a spus Achim la Antena3”.

Acest caz relatat în presă nu este unul singular, la nivelul întregii țări fiind multe spitale unde personalul medical demisionează din cauza lipsei echipamentelor de protecție (măști, combinezoane, mănuși, dezinfectanți, etc) dar și a aparaturii necesare tratării persoanelor infectate cu virusul COVID-19. Este și cazul personalului medical de la Mioveni unde, deși s-a construit cel mai nou spital, nu există aparatură specifică,

după cum a relatat primarul orașului Mioveni, Ion Georgescu pentru ECONOMICA.NET. Acesta a mai susținut că *"unitatea nu este construită pentru astfel de situații și că se riscă inclusiv transformarea modernului spital într-un "cimitir pentru COVID 19". Trei medici au plecat deja din unitate după decizia "de la județ" și alți 100 (din 220) și-au manifestat intenția de a demisiona"*.

Domnul Radu Vasile, liderul Sindicatului Solidaritatea Sanitară Cluj, a povestit pentru Libertatea cu ce se confruntă și personalul medical din Cluj-Napoca. El atrage atenția asupra unui fenomen periculos: în țară continuă demisiile personalului medical, pe fondul lipsei echipamentelor de protecție și a modului în care sunt tratați de autorități în plină pandemie de coronavirus. Liderul sindical Radu Vasile spune că medicii, asistentele și infirmierele au început să demisioneze ca urmare a felului în care a fost gestionată criza coronavirus. *"E dreptul lor să plece"*, punctează el, subliniind că sistemul sanitar este deja copleșit de lipsa măsurilor de protecție corespunzătoare.

De asemenea, potrivit ultimilor știri apărute pe site-ul Digi24, în data de 31 martie 2020, la Spitalul Clinic CF Timișoara au avut loc demisii în bloc ale asistentelor medicale. Acestea se tem să nu se infecteze cu coronavirus. În acest spital nu este în prezent niciun caz confirmat de infectare, după cum a susținut managerul spitalului, domnul Marius Olaru, pentru Digi24.

Deși, unele cadre medicale au revenit la serviciu, cum este cazul celor de la Spitalul Orăștie, problema lipsei echipamentelor de protecție și a aparatului necesare pentru tratarea persoanelor infectate cu virusul COVID-19 rămâne în continuare nerezolvată iar personalul medical, și așa deficitar, riscă să fie infectat cu noul virus Covid -19.

Potrivit raportărilor Institutului Național de Sănătate Publică din teritoriu, publicate luni, 30 martie 2020, **în România au fost infectate cu noul coronavirus 285 de cadre medicale**. Numărul acestora ar putea crește semnificativ dacă nu se iau de îndată măsuri stricte de protecție.

Mai mult decât atât, prin directivele venite din partea secretarului de stat Raed Arafat, șeful DSU, care a precizat, duminică seară, că „refuzul de internare - și atragem atenția asupra acestui lucru - a unui pacient care are nevoie de îngrijiri medicale spitalicești cade sub incidență penală. Atragem atenția managerilor și șefilor de secție, precum și medicilor care efectuează gărzi în spitale că pacienții nu pot fi refuzați pe motiv că nu există confirmarea sau infirmarea faptului că sunt pozitivi sau negativ COVID” s-a creat un conflict și mai mare între medici și autoritățile publice.

Astfel, potrivit site-ului Podul.ro mai mulți medici au reacționat dur, în mai multe postări succesive publice, la prevederile Ordonanței militare nr. 4/2020 și la ultimele directive venite din partea secretarului de stat Raed Arafat. Aceștia consideră că *“pacienții prezentați la UPU și care necesită internarea trebuie internați imediat în orice spital fără a se mai aștepta rezultatul testului. Consecință - acești pacienți intră în spitale nepregătite pentru așa ceva, cu personal fără mijloace de protecție. Mare parte din ei vor fi confirmați pozitivi în cursul spitalizării. În acel moment ei deja au infectat spitalul, personalul medical și pe pacienții nonCOVID din spital. Adică ... scenariul Suceava. Spitalul respectiv va deveni focar de infecție ..cu consecințe de tip Italia și Spania”*.

Potrivit articolului *”Armata în halate albe pornește răscoala: Colegiul Medicilor București acuză presiuni insuportabile asupra personalului medical”*, publicat pe site-ul https://www.stiripesurse.ro/armata-in-halate-albe-porneste-rascoala-colegiul-medecilor-bucuresti-acuza-presiuni-insuportabile-asupra-personalului-medical_1447454.html, Colegiul Medicilor din Municipiul București subliniază, într-un comunicat de presă transmis marți, că personalul medical nu trebuie amenințat cu implicații penale dacă vor să-și dea demisia, adăugând că *”moralul acestuia” este ”oricum afectat major” de situația actuală. ”Personalul medical nu trebuie amenințat cu implicații posibil penale, moralul acestuia fiind oricum afectat major de situația actuală. Nu trebuie interzisă demisia personalului medical, care va purta oricum toată viața responsabilitatea unei asemenea demisii - credem că este o pedeapsă suficientă*

această povară. Nu credem că într-o astfel de luptă poate fi util personalul medical terorizat, temător și ezitant. Aceste presiuni nu fac decât să crească riscul unor erori medicale"

Potrivit organizației, trebuie create spații de izolare în toate spitalele, COVID sau non-COVID, pentru pacienți suspecți, cu toate măsurile corecte de protecție pentru personalul medical. Toți pacienții cu simptomatologie sugestivă de infecție cu SARS-CoV-2 trebuie tratați ca suspecți și izolați corespunzător, pentru protecția atât a cadrelor medicale, cât și a celorlalți pacienți, până la obținerea rezultatelor de laborator, se menționează în comunicat. "Colegiul Medicilor din Municipiul București constată că amenințările asupra stării de sănătate a populației, cât și cele asupra medicilor și întregului personal medical sunt serioase și riscă să se agraveze în următoarele zile. (...) Asigurați condițiile corecte pentru ca armata în halate albe să poată lupta și vă asigurăm că aceasta își va face datoria, indiferent de riscurile asumate! Sperăm că toate instituțiile statului, cât și societatea civilă vor lua în considerare acest apel!", se mai arată în comunicatul de presă.

Potrivit celor declarate de domnul Horațiu Moldovan, secretar de stat în Ministerul Sănătății, pentru Antena 1 „Se pune problema unei ordonanțe militare care să împiedice demisia. Se discută acest subiect. În perspectiva imediată am făcut o modificare administrativă. Cei care își dau demisia trebuie să aibă un preaviz de 90 de zile”.

Însă, potrivit prevederilor art. 81 alin. (1) și (4) din Codul muncii, republicat, "(1) Prin demisie se înțelege actul unilateral de voință a salariatului care, printr-o notificare scrisă, comunică angajatorului încetarea contractului individual de muncă, după împlinirea unui termen de preaviz;...(4)Termenul de preaviz este cel convenit de părți in contractul individual de munca sau, după caz, cel prevăzut in contractele colective de munca aplicabile si nu poate fi mai mare de 20 de zile lucrătoare pentru

salariații cu funcții de execuție, respectiv mai mare de 45 de zile lucrătoare pentru salariații care ocupă funcții de conducere”.

Considerăm că pe perioada stării de urgență aceste măsuri derogatorii de la Codul muncii pot fi dispuse pentru rezolvarea situației excepționale cu care România se confruntă, respectiv combaterea virusului Covid-19, în măsura în care **Ministerul Sănătății ia toate măsurile legale astfel încât spitalele și implicit personalul medical să nu se mai confrunte cu lipsa mijloacelor de protecție și a aparaturii necesare.**

Persoanele cu cel mai mare risc de infecție sunt cele care sunt în contact direct cu un pacient cu COVID-19 sau care au grijă de pacienții cu COVID-19, or, personalul medical face parte din ambele categorii. Prin urmare, echiparea corespunzătoare a personalului medical este absolut necesară, cu atât mai mult cu cât, contactul direct cu o persoană deja infectată este unul extrem de contagios.

În lipsa echipamentelor și aparaturii de protecție necesare, personalul medical nu își poate desfășura activitatea cu respectarea condițiilor de sănătate și securitate în muncă și în condiții de deplină siguranță din punct de vedere al asigurării sănătății, atât pentru colegi, pentru pacienți, pentru familie și cât pentru comunitate, în general.

Prin urmare, autoritățile abilitate trebuie să ia măsurile necesare pentru ca personalul medical să poată lua măsurile de precauție pentru a se proteja și a preveni transmiterea în timpul îngrijirilor medicale. Or, în lipsa echipamentelor de protecție și a aparaturii necesare combaterii virusului COVID-19, personalul medical se află în imposibilitatea de a-și îndeplini sarcinile de serviciu în mod corespunzător și de a realiza actul medical în scopul vindecării pacientului și în vederea protejării și promovării sănătății populației.

Având în vedere cele expuse, prevederile art. 41 alin. (2) din Constituție potrivit căroră *”Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților (...)”* și ale art 34 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală, conform căroră *” Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. Statul este obligat să ia*

măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.” și cu luarea în considerare a obligațiilor autorităților și instituțiilor publice de a stabili măsurile care se impun pentru asigurarea desfășurării optime a activității, cu respectarea regulilor de disciplină sanitară stabilite de autoritățile cu atribuții în domeniu, inclusiv prin hotărârile Comitetului Național privind Situațiile Speciale de Urgență, urmărind cu prioritate asigurarea prevenției și reducerea riscului de îmbolnăvire (astfel cum prevăd dispozițiile art. 51 alin. (1) din Decretul Președintelui României nr. 195/16.03.2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României), în conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 4 și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă rugăm să ne informați cu privire la situația actuală a personalului medical din spitale și să ne comunicați măsurile care s-au luat pentru asigurarea necesarului corespunzător de mijloace/echipamente de protecție și aparatură necesară în lupta cu virusul Covid-19, pentru personalul medical, la nivelul întregii țări.

Totodată, vă rugăm să ne transmiteți și clarificări cu privire la cele declarate de domnul Horațiu Moldovan, secretar de stat în Ministerul Sănătății, referitor la o posibilă ordonanță militară care să împiedice demisia personalului medical.

Cu deosebită considerație,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 31 martie 2020

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 5858 / 1 APR. 2020

Nr. 5858 /2020

**Domnului Ministru, Ion-Marcel Vela
Ministerul Afacerilor Interne**

Vicepreședintele Comitetului național pentru situații speciale de urgență

Stimate domnule Ministru,

Potrivit știrilor apărute pe mai multe site-uri (www.bursa.ro, www.digi24.ro, www.libertatea.ro, www.economica.net) *“doctorii din secția ATI a Spitalului Orăștie au demisionat în bloc. Prefectul spune că motivul pentru care doctorii au luat această decizie a fost frica. Managerul spitalului din Orăștie, Grațiela Achim a anunțat că mai mulți medici din secția ATI și-au înaintat demisiile după apariția Ordonanței Militare 4”.*

„M-am trezit cu demisiile pe masă. (...) Ceea ce spun dumnealor, citez: *“îmi simt viața în pericol din lipsa echipamentului de protecție specific COVID-19”*. O asistentă a rămas, restul și-au dat demisia”, a spus Achim la Antena3”.

Acest caz relatat în presă nu este unul singular, la nivelul întregii țări fiind multe spitale unde personalul medical demisionează din cauza lipsei echipamentelor de

protecție (măști, combinezoane, mănuși, dezinfectanți, etc) dar și a aparaturii necesare tratării persoanelor infectate cu virusul COVID-19. Este și cazul personalului medical de la Mioveni unde, deși s-a construit cel mai nou spital, nu există aparatură specifică, după cum a relatat primarul orașului Mioveni, Ion Georgescu pentru ECONOMICA.NET. Acesta a mai susținut că *"unitatea nu este construită pentru astfel de situații și că se riscă inclusiv transformarea modernului spital într-un "cimitir pentru COVID 19". Trei medici au plecat deja din unitate după decizia "de la județ" și alți 100 (din 220) și-au manifestat intenția de a demisiona"*.

Domnul Radu Vasile, liderul Sindicatului Solidaritatea Sanitară Cluj, a povestit pentru Libertatea cu ce se confruntă și personalul medical din Cluj-Napoca. El atrage atenția asupra unui fenomen periculos: în țară continuă demisiile personalului medical, pe fondul lipsei echipamentelor de protecție și a modului în care sunt tratați de autorități în plină pandemie de coronavirus. Liderul sindical Radu Vasile spune că medicii, asistentele și infirmierele au început să demisioneze ca urmare a felului în care a fost gestionată criza coronavirus. *"E dreptul lor să plece"*, punctează el, subliniind că sistemul sanitar este deja copleșit de lipsa măsurilor de protecție corespunzătoare.

De asemenea, potrivit ultimilor știri apărute pe site-ul Digi24, în data de 31 martie 2020, la Spitalul Clinic CF Timișoara au avut loc demisii în bloc ale asistentelor medicale. Acestea se tem să nu se infecteze cu coronavirus. În acest spital nu este în prezent niciun caz confirmat de infectare, după cum a susținut managerul spitalului, domnul Marius Olaru, pentru Digi24.

Deși, unele cadre medicale au revenit la serviciu, cum este cazul celor de la Spitalul Orăștie, problema lipsei echipamentelor de protecție și a aparaturii necesare pentru tratarea persoanelor infectate cu virusul COVID-19 rămâne în continuare nerezolvată iar personalul medical, și așa deficitar, riscă să fie infectat cu noul virus Covid -19.

Potrivit raportărilor Institutului Național de Sănătate Publică din teritoriu, publicate luni, 30 martie 2020, **în România au fost infectate cu noul coronavirus 285**

de cadre medicale. Numărul acestora ar putea crește semnificativ dacă nu se iau de îndată măsuri stricte de protecție.

Mai mult decât atât, prin directivele venite din partea secretarului de stat Raed Arafat, șeful DSU, care a precizat, duminică seară, că *„refuzul de internare - și atragem atenția asupra acestui lucru - a unui pacient care are nevoie de îngrijiri medicale spitalicești cade sub incidență penală. Atragem atenția managerilor și șefilor de secție, precum și medicilor care efectuează gărzi în spitale că pacienții nu pot fi refuzați pe motiv că nu există confirmarea sau infirmarea faptului că sunt pozitivi sau negativ COVID” s-a creat un conflict și mai mare între medici și autoritățile publice.*

Astfel, potrivit site-ului Podul.ro mai mulți medici au reacționat dur, în mai multe postări succesive publice, la prevederile Ordonanței militare nr. 4/2020 și la ultimele directive venite din partea secretarului de stat Raed Arafat. Aceștia consideră că *“pacienții prezentați la UPU și care necesită internarea trebuie internați imediat în orice spital fără a se mai aștepta rezultatul testului. Consecință - acești pacienți intră în spitale nepregătite pentru așa ceva, cu personal fără mijloace de protecție. Mare parte din ei vor fi confirmați pozitivi în cursul spitalizării. În acel moment ei deja au infectat spitalul, personalul medical și pe pacienții nonCOVID din spital. Adică ... scenariul Suceava. Spitalul respectiv va deveni focar de infecție ..cu consecințe de tip Italia și Spania”.*

Potrivit articolului *”Armata în halate albe pornește răscoala: Colegiul Medicilor București acuză presiuni insuportabile asupra personalului medical”*, publicat pe site-ul https://www.stiripesurse.ro/armata-in-halate-albe-porneste-rascoala-colegiul-medicilor-bucuresti-acuza-presiuni-insuportabile-asupra-personalului-medical_1447454.html, *Colegiul Medicilor din Municipiul București subliniază, într-un comunicat de presă transmis marți, că personalul medical nu trebuie amenințat cu implicații penale dacă vor să-și dea demisia, adăugând că "moralul acestuia" este "oricum afectat major" de situația actuală. "Personalul medical nu trebuie amenințat cu implicații posibil penale, moralul acestuia fiind oricum afectat major de situația*

actuală. Nu trebuie interzisă demisia personalului medical, care va purta oricum toată viața responsabilitatea unei asemenea demisii - credem că este o pedeapsă suficientă această povară. Nu credem că într-o astfel de luptă poate fi util personalul medical terorizat, temător și ezitant. Aceste presiuni nu fac decât să crească riscul unor erori medicale"

Potrivit organizației, trebuie create spații de izolare în toate spitalele, COVID sau non-COVID, pentru pacienți suspecți, cu toate măsurile corecte de protecție pentru personalul medical. Toți pacienții cu simptomatologie sugestivă de infecție cu SARS-CoV- 2 trebuie tratați ca suspecți și izolați corespunzător, pentru protecția atât a cadrelor medicale, cât și a celorlalți pacienți, până la obținerea rezultatelor de laborator, se menționează în comunicat. "Colegiul Medicilor din Municipiul București constată că amenințările asupra stării de sănătate a populației, cât și cele asupra medicilor și întregului personal medical sunt serioase și riscă să se agraveze în următoarele zile. (...) Asigurați condițiile corecte pentru ca armata în halate albe să poată lupta și vă asigurăm că aceasta își va face datoria, indiferent de riscurile asumate! Sperăm că toate instituțiile statului, cât și societatea civilă vor lua în considerare acest apel!", se mai arată în comunicatul de presă.

Potrivit celor declarate de domnul Horațiu Moldovan, secretar de stat în Ministerul Sănătății, pentru Antena 1 „Se pune problema unei ordonanțe militare care să împiedice demisia. Se discută acest subiect. În perspectiva imediată am făcut o modificare administrativă. Cei care își dau demisia trebuie să aibă un preaviz de 90 de zile”.

Însă, potrivit prevederilor art. 81 alin. (1) și (4) din Codul muncii, republicat, “(1) Prin demisie se înțelege actul unilateral de voință a salariatului care, printr-o notificare scrisă, comunică angajatorului încetarea contractului individual de muncă, după împlinirea unui termen de preaviz;...(4)Termenul de preaviz este cel convenit de părți in contractul individual de munca sau, după caz, cel prevăzut in contractele

colective de munca aplicabile si nu poate fi mai mare de 20 de zile lucrătoare pentru salariații cu funcții de execuție, respectiv mai mare de 45 de zile lucrătoare pentru salariații care ocupă funcții de conducere”.

Considerăm că pe perioada stării de urgență aceste măsuri derogatorii de la Codul muncii pot fi dispuse pentru rezolvarea situației excepționale cu care România se confruntă, respectiv combaterea virusului Covid-19, în măsura în care **Ministerul Sănătății ia toate măsurile legale astfel încât spitalele și implicit personalul medical să nu se mai confrunte cu lipsa mijloacelor de protecție și a aparaturii necesare.**

Persoanele cu cel mai mare risc de infecție sunt cele care sunt în contact direct cu un pacient cu COVID-19 sau care au grijă de pacienții cu COVID-19, or, personalul medical face parte din ambele categorii. Prin urmare, echiparea corespunzătoare a personalului medical este absolut necesară, cu atât mai mult cu cât, contactul direct cu o persoană deja infectată este unul extrem de contagios.

În lipsa echipamentelor și aparaturii de protecție necesare, personalul medical nu își poate desfășura activitatea cu respectarea condițiilor de sănătate și securitate în muncă și în condiții de deplină siguranță din punct de vedere al asigurării sănătății, atât pentru colegi, pentru pacienți, pentru familie și cât pentru comunitate, în general.

Prin urmare, autoritățile abilitate trebuie să ia măsurile necesare pentru ca personalul medical să poată lua măsurile de precauție pentru a se proteja și a preveni transmiterea în timpul îngrijirilor medicale. Or, în lipsa echipamentelor de protecție și a aparaturii necesare combaterii virusului COVID-19, personalul medical se află în imposibilitatea de a-și îndeplini sarcinile de serviciu în mod corespunzător și de a realiza actul medical în scopul vindecării pacientului și în vederea protejării și promovării sănătății populației.

Având în vedere cele expuse, prevederile art. 41 alin. (2) din Constituție potrivit căroră *”Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților (...)”* și ale art 34 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală,

conform cărora ” Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.” și cu luarea în considerare a obligațiilor autorităților și instituțiilor publice de a stabili măsurile care se impun pentru asigurarea desfășurării optime a activității, cu respectarea regulilor de disciplină sanitară stabilite de autoritățile cu atribuții în domeniu, inclusiv prin hotărârile Comitetului Național privind Situațiile Speciale de Urgență, urmărind cu prioritate asigurarea prevenției și reducerea riscului de îmbolnăvire (astfel cum prevăd dispozițiile art. 51 alin. (1) din Decretul Președintelui României nr. 195/16.03.2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României), în conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 4 și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă rugăm să dispuneți luarea tuturor măsurilor necesare pentru dotarea spitalelor și a personalului medical cu aparatura și echipamentul necesar contra virusului Covid-19.

Totodată, vă rugăm să dispuneți informarea instituției Avocatul Poporului cu privire la rezultatul măsurilor întreprinse.

Stimate Domnule Ministru, folosesc acest prilej pentru a vă asigura de întreaga noastră considerație,

Avocatul Poporului,

București, 31 martie 2020